

Brüssel, 10.5.2019
COM(2019) 232 final

KOMISJONI ARUANNE

**Kestliku arengu eesmärkide toetamine kogu maailmas:
Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide 2019. aasta ühine kokkuvõttev aruanne**

{SWD(2019) 176 final}

Kestliku arengu eesmärkide toetamine kogu maailmas:

Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide 2019. aasta ühine kokkuvõttev aruanne

1. osa. Sissejuhatus

Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kestliku arengu tegevuskava aastani 2030¹ (edaspidi „kestliku arengu tegevuskava 2030“) ja selle 17 kestliku arengu eesmärki on rahvusvaheline kava vaesuse kaotamiseks ja kestliku arengu saavutamiseks. Seepärast on see ülioluline kui ühine tegevuskava, millest kõik riigid peavad oma tegevuses lähtuma, et täita inimeste vajadused planeedi taluvuspiires. Euroopa Liit ja liikmesriigid on täielikult pühendunud sellele, et kestliku arengu tegevuskava 2030 ise rakendada ja edendada kogu oma välistegevuse kaudu selle ülemaailmset rakendamist. Euroopa 2017. aasta arengukonsensus² (edaspidi „konsensus“) on esitatud ELi ja selle liikmesriikide arengukoostöö uus ühine poliitikaraamistik tegevuskava rakendamise toetamiseks.

Käesolevas aruandes on esitatud lühikokkuvõtte selle kohta, kuidas EL ja liikmesriigid toetavad arengukoostöö kaudu kestliku arengu tegevuskava 2030 rakendamist arenguriikides. Sellega täidetakse konkreetset konsensuses nimetatud kohustust esitada selline aruanne 2019. aastal ja seejärel iga nelja aasta tagant. Aruandes keskendutakse ajavahemikule pärast 2015. aasta septembrit, mil ÜRO Peaassamblee kestliku arengu tegevuskava aastani 2030 vastu võttis, ja see on üks aruannetest, mille EL esitab 2019. aasta kestliku arengu kõrgetasemelisel poliitilisel foorumil.

Aruandes tutvustatakse ELi ja liikmesriikide seniseid edusamme ja seda, kuidas nad kavatsavad oma jõupingutusi jätkata. Sellest ilmneb, et nad on üheskoos toetanud kõikide kestliku arengu eesmärkide elluviimist kõikjal maailma arengupiirkondades. EL ja liikmesriigid tegid aruande koostamisel omavahel tihedat koostööd ning konsulteerisid teiste partnerite, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja kodanikuühiskonnaga. Käesolevat aruannet täiendab komisjoni talituste töödokument, kus on esitatud üksikasjalik teave iga kestliku arengu eesmärgi raames saavutatud edust; see hõlmab konkreetseid näiteid ELi ja liikmesriikide tegevusest.

2. osa. ELi väärtused ja põhimõtted

EL ja liikmesriigid on järjepidevalt ja tugevalt toetanud

- mitmepoolset reeglitel põhinevat maailmakorda, mille keskmes on ÜRO;
- väärikat elu kõikidele, milles on ühendatud majanduslik heaolu ja tõhusus, rahumeelsed ühiskonnad, sotsiaalne kaasatus ja keskkonnaalane vastutus ning
- õigusriiki, demokraatiat ning võrdsuse ja solidaarsuse põhimõtteid.

ELi ja liikmesriikide lähenemisviis ülemaailmsetele probleemidele kajastab igakülgset

¹ <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld/publication>.

² https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/european-consensus-on-development-final-20170626_en.pdf.

kestliku arengu tegevuskava 2030 ning Addis Abeba tegevuskava arengu rahastamise kohta³ ja kliimamuutusi käsitlevat Pariisi kokkulepet⁴. Kestliku arengu tegevuskava 2030 ja muude kokkulepete rakendamine on ELi välistegevuses kesksel kohal. Euroopa Liidu üldises välis- ja julgeolekupoliitika strateegias⁵ on esitatud üldine visioon ELi ühisest, usaldusväärsest ja reageerivast tegevusest maailmas. Eesmärk on viia kestliku arengu eesmärged ellu terviklikult ja strateegiliselt, pöörates tähelepanu nende omavahelistele seostele ning võttes arvesse ELi ja liikmesriikide tegevuse mõju kõikidel tasanditel. Samuti on EL ja liikmesriigid võtnud kohustuse teha sidusamat ja koordineeritumat koostööd kestliku arengu tegevuskava 2030 toetamiseks.

EL ja liikmesriigid on järginud arengukoostöös õigustel põhinevat lähenemisviisi, mis hõlmab kõiki inimõigusi. Nad on edendanud kaasamist ja osalemist, mittediskrimineerimist, võrdõiguslikkust ja võrdseid võimalusi, läbipaistvust ja vastutust. Nende eesmärk on olnud tagada, et kedagi ei jäeta kõrvale, olenemata sellest, kus inimesed elavad, ning sõltumata nende rahvusest, soost, arvamusest, vanusest, puudest, usutunnistusest või veendumustest, seksuaalsest sättumusest ja sooidentiteedist, rändestaatuses või muudest teguritest.

ELi väärtuste keskmeks on sooline võrdõiguslikkus, mis on sätestatud liidu õigus- ja poliitilises raamistikus. Naistel ja tüdrukutel on arengus ja muutustes oluline roll. Sooline võrdõiguslikkus on kestliku arengu saavutamiseks ülitähtis.

Sooline võrdõiguslikkus

EL ja liikmesriigid on edendanud kõikide naiste ja tüdrukute inimõiguste ja põhivabaduste täielikku teostamist ja täielikku kasutamist, mis hõlmab tüdrukute ja naiste kehalise ja vaimse puutumatus tagamist, tööd inimkaubanduse likvideerimiseks, tüdrukute ja naiste sotsiaalsete ja majanduslike õiguste edendamist ning nende hääle tugevdamist ja otsuste tegemises osalemise suurendamist. Selle näide on algatus „Spotlight“,⁶ 2017. aastal käivitatud mitmeaastane ülemaailmne partnerlus ELi ja ÜRO vahel, milles keskendutakse kõikide naiste- ja tüdrukutevastase vägivalda vormide likvideerimisele. EL on panustanud algatusse 500 miljonit eurot igakülgselt riiklike programmide koostamiseks piiratud arvus riikides; neid programme täiendavad piirkondlikud programmid. Ühtlasi on EL ja liikmesriigid töötanud selle nimel, et suurendada naiste mõjuvõimu kui äritegevuse tootlikkuse tõhustamise ning majanduskasvu, sotsiaalse ühtekuuluvuse ja sotsiaalse õigluse võimendamise vahendit. 2017. aastal eraldasid nad soolise võrdõiguslikkuse toetamiseks üle 25 miljardi euro⁷.

3. osa. Kestliku arengu tegevuskava 2030 täitmisel tehtud edusammud

ELi ja liikmesriikide arengukoostöö poliitika põhieesmärk on vaesuse kaotamine. Kestliku arengu eesmärkide elluviimiseks on nad kiirendanud oma jõupingutusi vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemisel, toetades samal ajal jätkusuutlikku majanduskasvu.

³ https://www.un.org/esa/ffd/wp-content/uploads/2015/08/AAAA_Outcome.pdf.

⁴ <https://unfccc.int/process-and-meetings/the-paris-agreement/the-paris-agreement>.

⁵ https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/eugs_review_web_0.pdf.

⁶ <https://www.un.org/en/spotlight-initiative/>.

⁷ OECD kreditoride teavitussüsteem.

Äärmise vaesuse vähenemine on üks viimase 30 aasta üleilmsetest edulugudest. Jätkuvalt on aga suuri probleeme, sealhulgas vähim arenenud riikides ja konfliktidest mõjutatud riikides, eeskätt Sahara-taguses Aafrikas. Peale selle on ebavõrdsuse probleem paljudes riikides suurenenud.

Punkt 3.1. Ülevaade inimeste, planeedi, heaolu ja rahu valdkondades tehtud edusammudest

Inimesed

EL ja liikmesriigid on tõhustanud oma tegevust inimarengu nimel. Nad on püüelnud selle poole, et saavutada

- üldine tervisekindlustus;
- kvaliteetse hariduse ja koolituse üldkättesaadavus;
- piisav ja jätkusuutlik sotsiaalkaitse;
- kõigile inimväärne töö tervislikus keskkonnas ning
- nälja ja alatoitumuse likvideerimine.

Näiteks toetasid nad rohkem kui 100 miljonit inimest põllumajanduse ning toiduga kindlustatuse ja toitumise kindlustatuse valdkonnas, samuti aitasid nad enam kui 100 miljonil inimesel saada parem juurdepääs tervishoiuteenustele ja haridusele⁸. Nad toetasid kaasavat elukestvat õpet ja võrdsetel võimalustel põhinevat kvaliteetset haridust, muu hulgas kriisiolukordades, ning tegid suuremaid jõupingutusi selle nimel, et tagada kõigile need teadmised, oskused, võimed ja õigused, mis on vajalikud väärikalt elamiseks, ühiskonnas osalemiseks ja oma panuse andmiseks kogukonda.

Kestliku arengu tegevuskavaga 2030 tõsteti tähelepanu keskmesse ebavõrdsus, sealhulgas põhimõte, et kedagi ei jäeta kõrvale. Alates 2015. aastast on EL ja liikmesriigid võidelnud ebavõrdsuse vastu partnerriikides, muu hulgas toetades kaasavat majanduskasvu, edendades sotsiaalkaitse süsteeme ja sotsiaalset kaasatust ning tehes partnerriikidega koostööd progressiivsete maksusüsteemide väljakujundamiseks.

Ühtlasi on EL ja liikmesriigid teinud suuri jõupingutusi selleks, et töötada koos partnerriikidega välja tõhus rändepoliitika. Selle töö kaudu on nad

- edendanud stabiilsust ebakindlates riikides;
- suurendanud valitsuste suutlikkust osutada olulisi teenuseid;
- edendanud keskkonnasäästlikke majanduskasvu mudeleid ning
- alustanud rahasaadetistega kaasnevate suurte kulude vastu võitlemist.

Nad on edendanud põgenike väärikust, toimetulekuvõimet ja suutlikkust ning nende kaasamist vastuvõtivate kogukondade majandus- ja ühiskondlikku ellu.

⁸ https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/annual-report-2018-hres-20190212_en.pdf.

Liikuvus ja ränne

Ränne on ülemaailmne probleem. Selle tõhus haldamine nõuab ülemaailmset jagatud vastutust ja pikaajalist koostööd. EL ja liikmesriigid on toetanud kolmandaid päritolu-, transiidi- ja sihtriike, et toetada turvalise, korrakohase ja seadusliku rände tõhusalt hallatud üldpoliitikat. EL on täielikult hõlmanud rände oma suhetesse välispartneritega. Arenguprogrammid on aidanud tegeleda ebaseadusliku rände algpõhjustega, näiteks ELi Aafrika jaoks mõeldud hädaolukorra usaldusfondi⁹ kaudu ning konfliktide ennetamise, hea valitsemistava ja töökohtade loomise toetamise teel.

Planeet

Kliimamuutuste mõju ohustab tõsiselt arengust tulenevat kasu, stabiilsust ja heaolu ning keskkonda kogu maailmas. Kliimamuutuste mõju põhjustab elatusvahendite kaotust, sundrännet ja konflikte. Suurem vastupanuvõime kliimamuutustele on ülitähtis rahulikuma ja turvalisema maailma saavutamiseks. Rahavood ja investeeringud tuleks ümber suunata kliimaneutraalsetele tehnoloogiatele ja ettevõtjatele.

Üle 70 % maailma vaestest elavad maapiirkondades¹⁰ ning nende elatusvahendid sõltuvad otseselt bioloogilisest mitmekesisusest ja ökosüsteemi teenustest. Nimetatud süsteemid on aga tõsiselt ohustatud. Loodusvarade paremal majandamisel on otsustav roll bioloogilise mitmekesisuse vähenemise ja kliimamuutuste vastu võitlemisel, samal ajal soodustab see ettevõtjate konkurentsivõimet ja jätkusuutlikku töökohtade loomist. EL on alates 2015. aastast rakendanud algatust „Bioloogiline mitmekesisus kogu eluks¹¹ eesmärgiga

- kaitsta ökosüsteeme;
- võidelda looduslike liikidega seotud kuritegevuse vastu ning
- edendada arenguriikides rohemajandust.

Paljudes ELi liikmesriikides on keskkonnakaitse, ressursitõhusus ja kliimamuutused lahutamatu osa arengukoostöö strateegiatest, näiteks ökosüsteemide kaitse, saaste vähendamise, keskkonnahoidlike töökohtade loomise ning säästva tarbimise ja tootmise ja jätkusuutliku linnastumise edendamise programmidest.

EL on teinud tööd selle nimel, et edendada liidu säästva energiaga seotud tavade laiemat kasutuselevõtmist, arvestades samal ajal konkreetse olukorraga arenguriikides. Kliimamuutusi käsitleva Pariisi kokkuleppe ja kestliku arengu tegevuskava 2030 sünergia kasutamiseks on liit vältinud topelttööd, vähendanud halduskulusid ja edendanud lähenemisviise, mille puhul kõik võivad.

⁹ https://ec.europa.eu/trustfundforafrica/content/homepage_en.

¹⁰ „Poverty and Shared Prosperity 2018: Piecing Together the Poverty Puzzle“, Maailmapank, Washington, D.C.

¹¹ https://ec.europa.eu/europeaid/eu-biodiversity-life-b4life-flagship-initiative-brochure_en.

EL ja liikmesriigid on toetanud arenguriike ja tärkava turumajandusega riike ringmajandusele üleminekul ning nende Pariisi kokkuleppe kohaste riiklikult kindlaksmääratud panuste ettevalmistamisel ja rakendamisel. EL eraldas aastateks 2014–2020 säästva energia jaoks 3,7 miljardi euro ulatuses rahalisi vahendeid ja on saavutamas järgmist:

- ligikaudu 40 miljonit inimest saab juurdepääsu energiale;
- täiendav 6,5 GW suurune taastuvenergia tootmise võimsus ning
- CO₂ heitkoguste iga-aastane vähenemine ligikaudu 15 miljoni tonni võrra energiatõhususe meetmete kaudu¹².

Säästev energia ja kliimamuutused

2017. aastal panustasid EL ja liikmesriigid üle 23 miljardi euro,¹³ et toetada arenguriike kliimamuutuste vastu võitlemisel ja nendega kohanemisel. See hõlmab 2,6 miljardit eurot Euroopa Investeerimispanngalt – tegemist on ELi pangaga, kes on võtnud kohustuse pühendada 2020. aastaks 35 % oma ELi-välisest tegevusest kliimameetetele. Partnerriigid on üha enam käsitlenud säästvat energiat valdkondadeülese küsimusena, et rakendada kestliku arengu tegevuskava 2030 ja Pariisi kokkulepet, ning majanduskasvu ja kestlikku arengut võimaldava tegurina. ELi juhtalगतuse ülemaailmne kliimamuutuste liit+ (GCCA+)¹⁴ raames aidatakse maailma kõige haavatavamatel riikidel rohkem kui 70 projekti abil kliimamuutustega toime tulla.

Heaolu

EL ja liikmesriigid on alates 2015. aastast edendanud arenguriikides nii kaasavat kestlikku arengut ja inimväärseid töökohti kui ka sotsiaalkaitset. Prioriteediks on olnud toetada partnerriike kaasava ja jätkusuutliku majandusarengu poliitikaraamistike väljatöötamisel. Võetud meetmed hõlmavad järgmist:

- eelarvetoetus, et võimaldada valitsustel kaasata riigisiseseid ressursse ja neid tõhusalt kasutada;
- segarahastamine, eelarvelised tagatised ja muud uuenduslikud rahastamisvahendid, et kaasata avaliku sektori laenud ja erainvesteeringud, ning
- kaubanduse toetamine, et aidata arenguriikidel saada kasu ulatuslikumast kaubandusest ELiga.

Alates 2016. aastast on eelarvetoetuse sõnaselge eesmärk töökohtade loomine. EL on hakanud kestliku arengu ja töökohtade loomisega seotud investeerimisriskide vähendamiseks aktiivsemalt kasutama tagatisi, sidudes need tehnilise abi ja eelarvetoetusega, kui viimane on asjakohane.

¹² https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/staff-working-document-energy-20180222_en.pdf.

¹³ OECD kreditoride teavitussüsteem.

¹⁴ <http://www.gcca.eu/>.

Investeeringimine ja kaubandus

Välisinvesteeringute kava¹⁵ on näide mitmekülgsest vahendist kestliku arengu edendamiseks heaolu ja selliste töökohtade loomise teel, mis on suunatud eelkõige naistele ja noortele. 2018. aastaks oli kava raames investeeritud 3,7 miljardit eurot, mille eesmärk on võimendada rohkem kui 37,1 miljardi euro ulatuses täiendavaid avaliku ja erasektori investeeringuid majandusliku ja sotsiaalse arengu tõhustamiseks Aafrikas ja Euroopa naabruses asuvates riikides. Sellega liigutakse kindlalt eesmärgi suunas võimendada 2020. aastaks 44 miljardi euro ulatuses investeeringuid. Välisinvesteeringute kava rakendamisel pööratakse eritähelepanu ebakindlatele või konfliktiolukorras riikidele, vähim arenenud riikidele ja suure võlakoormaga vaestele riikidele. ELi 2017. aasta ajakohastatud kaubandusabi strateegiaga¹⁶ aidatakse partnerriikidel, eelkõige vähim arenenud riikidel saada suuremat kasu ELi kaubanduslepingutest ja ühepoolsetest soodustuste kavadest.

Rahu

Paljudes maailma piirkondades esineb kas avalikust konfliktist või ühiskondlikust vägivallast ja pingetest tingitud probleeme, mis ohustavad inimõigusi ja demokraatiat. EL ja liikmesriigid järgivad konfliktide ennetamisel ja rahu rajamisel terviklikku lähenemisviisi, mis hõlmab

- varajast hoiatamist ja analüüsimist;
- humanitaarabi põhimõtetest¹⁷ lähtuvat humanitaarabi andmist;
- konfliktides vahendajana tegutsemist ja konfliktide lahendamist, tegeledes konfliktide algpõhjuste ja konfliktijärgse taastumisega, ning
- naiste ülitähtsa rolli edendamist nendes protsessides.

Alates 2015. aastast on EL ja liikmesriigid üha enam keskendunud konfliktidest mõjutatud ja ebakindlatele riikidele. Nad on toetanud rahvusvahelise rahu ja turvalisuse kindlustamist operatsioonide ja koolituse kaudu, pöörates suurt tähelepanu ennetamisele ja vahendamisele. Samuti on nad võidelnud kliimamuutuste ja keskkonnaseisundi halvenemise vastu, mis on suurimad esilekerkivad ohud rahule ja julgeolekule.

EL ja liikmesriigid on olnud ühed suurimad demokraatia, inimõiguste, hea valitsemistava ja õigusriigi toetajad. Nad on aidanud valitsustel osutada olulisi teenuseid, tagada õiguskaitse kättesaadavus ja edendada soolist võrdsõiguslikkust. Kodanikuühiskonna tugevdamise kaudu on nad tegelenud väheneva kodaniku- ja poliitilise dialoogi ning osalemise probleemiga. 2017. aastal andsid nad kaasava arengu ja hea valitsemistava toetamiseks peaaegu 30 miljardit eurot.

¹⁵ https://ec.europa.eu/commission/eu-external-investment-plan_en.

¹⁶ https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/com_2017_667_f1_communication_from_commission_to_inst_en_v3_p1_954389.pdf.

¹⁷ Inimlikkus, neutraalsus, erapooletus ja sõltumatus.

Demokraatia, õigusriik ja inimõigused ning hea valitsemistava

ELi pühendumust demokraatiale, õigusriigile, inimõigustele ja heale valitsemistavale kajastab liidu kehtiv inimõiguste ja demokraatia tegevuskava¹⁸. Kavaga on tugevdatud demokraatiat, keskendudes eeskätt esindus- ja osalusdemokraatiale, poliitilisele pluralismile, läbipaistvusele ja vastutusele. Kavaga on toetatud parlamente, erakondi ja kodanikuühiskonda ning selles keskendutakse võitlusele selliste negatiivsete suundumustega nagu väärinfokampaaniad, suurandmete kuritarvitamine ja vähenev usaldus demokraatlike institutsioonide vastu.

Punkt 3.2. Suurema edu saavutamine integreeritud lähenemisviiside kaudu

Töö selle nimel, et täita mitu kestliku arengu eesmärki üheskoos

Alates 2015. aastast on EL ja liikmesriigid arengukoostöös üha enam järginud sidusat lähenemisviisi. Mitme kestliku arengu eesmärgi täitmist on toetanud programmid, mille eesmärk on tagada inimeste turvalisus näiteks sellistes sektorites nagu põllumajandus, kuna nendega

- parandatakse tootlikkust;
- luuakse töökohti;
- edendatakse vee ja energia tõhusamat kasutamist ning
- kaitstakse bioloogilist mitmekesisust, aidates seeläbi täita mitut kestliku arengu eesmärki.

Aafrika ja ELi partnerluse¹⁹ raames peetakse ministrite tasemel dialoogi, et teha kindlaks ühised lähenemisviisid põllumajandusele, eesmärgiga toetada näiteks kestlikkust ja noori.

Vaja on rohkem selliseid koordineeritud lähenemisviise ja paremat aruandlust nendega kaasnevate hüvede kohta.

Noored

Noorte kui muutuste elluvijate toetamiseks on EL ja liikmesriigid aidanud noortel aktiivselt osaleda rahuprotsessides, panustanud töövõimaluste loomisesse, muu hulgas noorte naiste jaoks, toetanud tõhusat poliitikat hariduse ja kutseõppe valdkonnas, parandanud noorte juurdepääsu digitaalsetele tehnoloogiatele ja teenustele ning tugevdanud noorte õigusi ja nende osalemist avalikus elus. 2018. aasta septembris käivitatud Aafrika–Euroopa kestliku investeerimise ja töökohtade loomise alliansi²⁰ eesmärk on luua jätkusuutlikke töövõimalusi Aafrikas, pöörates eritähelepanu sellele, et tagada naistele ja noortele tööturu nõudlusele vastavad oskused.

¹⁸ https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/eu_action_plan_on_human_rights_and_democracy_en_2.pdf.

¹⁹ <https://africa-eu-partnership.org/en/partnership-and-joint-africa-eu-strategy>.

²⁰ https://www.africa-eu-partnership.org/sites/default/files/documents/en_communication_on_a_new_alliance.pdf.

²⁰ https://www.africa-eu-partnership.org/sites/default/files/documents/en_communication_on_a_new_alliance.pdf.

Areng koostoimes muude poliitikavaldkondadega

ELi ja liikmesriikide eesmärk on olnud tagada, et arengupoliitika toimiks kooskõlas muude poliitikavaldkondadega, nagu rahu ja stabiilsus, kaubandus ja investeringud, energia, põllumajandus, keskkond ja kliimamuutused ning ränne, kuna nendel poliitikavaldkondadel on üheskoos oluline mõju kestlikule arengule partnerriikides.

EL ja liikmesriigid on pakkunud tehnilist, rahalist ja poliitilist toetust ebakindluse ja konfliktide algpõhjustega tegelemiseks ning stabiilsuse edendamiseks. Hea näide on üldises strateegias sätestatud integreeritud lähenemisviis konfliktidele ja kriisidele, millega luuakse sünergiaid humanitaarabi-, kestliku arengu ja rahu rajamise meetmete vahel, et

- ennetada ja kujundada ümber vägivaldseid konflikte;
- suurendada mõjutatud rahvastiku vastupanuvõimet;
- maandada tulevaste kriiside riski ning
- rajada teed kestlikule arengule.

Aafrika jaoks mõeldud hädaolukorra usaldusfond on veel üks näide terviklikust lähenemisviisist Aafrikas asuvate partnerriikide toetamisele, mille eesmärk on soodustada pikaajalist stabiilsust ning tegeleda destabiliseerumist, sundrännet ja ebaseaduslikku rännet põhjustavate teguritega, töötades arengu, konfliktide ennetamise ja lühiajaliste kriisile reageerimise meetmete vaheliste seostega.

EL on järjepidevalt edendanud kaubandust arenguriikidega kaubanduslepingute, sealhulgas Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikidega sõlmitud majanduspartnerluslepingute kaudu ning haavatavatele arenguriikidele, sealhulgas vähim arenenud riikidele suunatud ühepoolsete kaubandussoodustuste süsteemide kaudu. EL on arenguriikide jaoks kõige avatum turg ja vähim arenenud riikide jaoks kõige olulisem eksporditurg. 2017. aastal importis liit 68 miljardi euro väärtuses kaupu riikidest, kes saavad kasu üldiste tariifsete soodustuste kava²¹ kolmest komponendist. EL paneb üha suuremat rõhku sellele, et integreerida kaubanduspoliitikasse kestlikkuse mõõde.

Poliitikavaldkondade arengusidusus

Poliitikavaldkondade arengusidususe²² eesmärk on suurendada ELi poliitika kasulikku mõju ja vähendada selle kahjulikku mõju arenguriikidele, edendada ELi poliitikavaldkondade vahelist sünergiaid ja suurendada seeläbi arengutegevuse tulemuslikkust. See on oluline element ELi püüdlustes parandada kestliku arengu eesmärke toetavate sise- ja välispoliitika valdkondade vahelist järjepidevust. Ühtlasi annab poliitikavaldkondade arengusidusus olulise panuse laiemasse kohustusse tagada poliitikavaldkondade kestliku arengu sidusus.

Komisjon on integreerinud poliitikavaldkondade arengusidususe oma üldisesse töösse kestliku arengu tegevuskava 2030 rakendamise nimel. Näiteks ookeanide majandamise

²¹ http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/development/generalised-scheme-of-preferences/index_en.htm.

²² https://ec.europa.eu/europeaid/policies/policy-coherence-development_en.

valdkonnas on ebaseaduslikku, teatamata ja reguleerimata kalapüüki käsitlev ELi määrus²³ ning Euroopa strateegia plasti kohta ringmajanduses²⁴ olulised meetmed, millest arenguriigid kasu saavad. Rände valdkonnas on komisjon võtnud vastu mitu meetet arenguriikide probleemide arvessevõtmiseks. 2017. aastal võttis EL vastu uued peamised põhimeetmed²⁵ inimkaubanduse vastu võitlemiseks ELis.

4. osa. Partnerlused

EL ja liikmesriigid on võtnud kohustuse

- teha kestliku arengu eesmärkide toetamiseks paremat koostööd;
- kohandada partnerlusi täpsemalt arenguriikide vajadustele ja olukordadele ning
- arendada tugevamaid partnerlusi koos teiste arenguvaldkonnas osalejatega.

Üheskoos on nad jätkuvalt suurim ametliku arenguabi andja maailmas – 2018. aastal andsid nad seda 74,4 miljardi euro ulatuses. Nad on teinud tööd selle nimel, et edendada järgmiste tegurite sidusat ühendamist:

- mõjus poliitika ja tõhusad institutsioonid partnerriikides;
- riigisiseste ressursside kaasamine, keskendudes suurimate vajadustega valdkondadele;
- erainvesteeringud ning
- suunatud ametlik arenguabi, mis on kohandatud riigi olukorrale ja täiendab muid vahendeid.

Punkt 4.1. Parem omavaheline koostöö

EL ja liikmesriigid on teinud arengukoostöös sidusamat ja koordineeritumat tööd ning suurendanud seeläbi oma tõhusust, mõju ja vastutust.

Kestliku arengu tegevuskavas 2030 sätestatud ühiste eesmärkide ja meetmete tugevale raamistikule tuginedes on EL ja liikmesriigid edendanud rohkem ühist tööd, mis on vähendanud partnerriikide valitsuste koormust ja võimaldanud paremini keskenduda nende peamistele prioriteetidele. EL ja liikmesriigid on tõhusamalt jaganud analüüse, eksperditeadmisi ja vahendeid.

EL ja liikmesriigid on üha enam kujundanud oma ühise töö kestliku arengu eesmärkide toetamise ümber. 2019. aasta veebruari seisuga oli ühine kavandamine²⁶ vastu võetud 23 partnerriigi puhul ja see oli väljatöötamisel veel 36 riigi puhul. Samuti kavandatakse ühiseid tulemusraamistikke, et paremini mõõta ELi ja liikmesriikide tegevuse ühist mõju kestliku arengu eesmärkide elluviimise toetamisel.

EL, EIP ja liikmesriigid on tegutsenud sidusamalt ka majandusdiplomaatia valdkonnas. 2018. aastaks oli kokku lepitud rohkem kui 100 riigipõhises tegevuskavas, et parandada

²³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:02009R1010-20130917&from=ET>.

²⁴ <http://ec.europa.eu/environment/circular-economy/pdf/plastics-strategy-brochure.pdf>.

²⁵ COM(2017) 728 (final), https://ec.europa.eu/anti-trafficking/eu-policy/commission-sets-out-priorities-step-eu-action_en.

²⁶ https://ec.europa.eu/europeaid/policies/eu-approach-aid-effectiveness/joint-programming_en.

poliitika sidusust ja edendada rahvusvahelist kaubandust ning üldist reeglitepõhist ja võrdset kauplemissüsteemi, mis on õiglane, avatud ja kõigile kasulik.

EL ja liikmesriigid on täielikult pühendunud arengutegevuse tulemuslikkuse põhimõtetele ja teinud järjepidevalt tööd nende edendamiseks. Tulemusliku arengukoostöö ülemaailmse partnerluse seirearuannetes²⁷ on näidatud, et nad on oma koostöö ja arenguriigi prioriteetide kooskõlla viimisel saavutanud suurepäraseid tulemusi. Läbipaistvuse kohta avaldab EL igakuiseid andmeid rahvusvahelise abi läbipaistvuse algatusele²⁸.

Ühise kavandamise näited

EL ja liikmesriigid töötavad Malis uue ühise kavandamise nimel 2020. aastale järgnevaks perioodiks. Selliste arengu-, humanitaar- ja julgeolekuprobleemidega riigis on kõiki riigis töötavaid ELi liikmesriike hõlmav ühine Euroopa tegevus ülitähtis. Kambodžas on kasutatud valitsuse ja teistega, sealhulgas Kambodža parlamendi ja kodanikuühiskonnaga peetava ühise poliitikadialoogi alusena seirearuannet²⁹ „Euroopa arengukoostöö strateegia Kambodžas aastatel 2014–2018“.

Punkt 4.2. Parem koostöö partneritega

Arenguriigi olukorrale kohandatud tugevamad partnerlused

Alates 2015. aastast on EL ja liikmesriigid tugevdanud oma toetust arenguriikidest partneritele, et arvestada riiklikus kavandamises, eelarve koostamises ja rakendamises kestliku arengu eesmäärke. Seda on tehtud üha mitmekesisemalt ja kohandatumalt, keskendudes suurimate vajadustega riikidele, eelkõige vähim arenenud ning ebakindlatele või konfliktiolukorras riikidele, kus potentsiaal rahalisi vahendeid kaasata on väiksem.

Vähim arenenud riikides on ELilt ja liikmesriikidelt saadud ametlik arenguabi moodustanud olulise osa riikide valitsuste vahenditest, mida saab kasutada põhiteenuste osutamiseks. Kogurahvatulu osakaal, mida EL ja liikmesriigid ametliku arenguabina vähim arenenud riikidele andsid, kasvas 2017. aastal 0,11 %-lt 0,12 %-le, kuid jääb siiski allapoole ELi ühist sihtmäära, mis on lühikeses perspektiivis 0,15–0,20 % ja 2030. aastaks 0,20 %. Ebakindlad ja konfliktist mõjutatud riigid tekitavad arengukoostöö seisukohast konkreetseid probleeme. 2017. aastal eraldati ebakindlatele riikidele 21 miljardit eurot, mis on 27,7 % ELi arengukoostöö eelarvest.

Läbivaadatud Euroopa naabruspoliitikaga³⁰ toetatakse ELi vahetu naabruse stabiliseerimist, mis on poliitika üldine eesmärk. Sellega tagatakse diferentseeritud lähenemine partneritele, lähtudes nii nende erinevast olukorrast kui ka ELi huvidest. Poliitikaga luuakse kindel raamistik, et toetada reforme järgmistes valdkondades:

- hea valitsemistava, demokraatia, õigusriigi põhimõtte ja inimõigused;

²⁷ <http://effectivecooperation.org/monitoring-country-progress/country-and-territory-monitoring-profiles/>.

²⁸ <https://iatistandard.org/en/>.

²⁹ https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/joint_strategy_first_monitoring_report_en.pdf.

³⁰ https://eeas.europa.eu/diplomatic-network/european-neighbourhood-policy-enp_en.

- kaasav majandus- ja sotsiaalne areng, noortele töökohtade ja võimaluste loomine ning koostöö partneritega energiajulgeoleku ja kliimameetmete valdkonnas;
- julgeolek, terrorismivastane võitlus, radikaliseerumisvastane poliitika ja konfliktide ennetamine ning
- ränne ja liikuvus ning ebaseadusliku rände algpõhjustega tegelemine, edendades samal ajal turvalist ja seaduslikku liikuvust.

Euroopa naabruspoliitika prioriteetidega toetatakse oluliselt jätkusuutlikkuse soodustamist nendes riikides ja nende võimet täita kestliku arengu eesmärke.

Rohkem arenenud arenguriigid on olulised kestliku arengu tegevuskava 2030 rakendamisel ja tähtsate majandusriikidena avaldavad nad üha suuremat mõju sellistele ülemaailmsetele probleemidele nagu kliimamuutused. EL ja liikmesriigid on loonud selliste riikidega uued uudsed suhted seoses kestliku arengu tegevuskava 2030 rakendamisega.

Uudne koostöö rohkem arenenud arenguriikidega

EL ja liikmesriigid on tugevdanud oma kestliku arengu eesmärkide alast partnerlust mitme rohkem arenenud arenguriigiga, sealhulgas Aasia ja Ladina-Ameerika riikidega. Need suhted lähevad kaugemale traditsioonilisest ametliku arenguabi kasutamisest ja hõlmavad mitmesuguseid suunatud meetmeid, sealhulgas uuenduslikke rahastamisvahendeid, nagu toetuste kombineerimist laenudega, eelarvetagatise, rohelise võlakirju ja riskikapitali, samuti kogemuste vahetamist ja kolmepoolset koostööd (mille puhul arenenud riigid ja arenguriigid saavad koondada oma vahendeid kolmanda arenguriigi toetamiseks). Kuigi selle raames eraldatakse vähem rahalisi vahendeid, süvendab see lähenemisviis suhteid, keskendudes ühistele huvidele kestliku arengu tegevuskavas 2030.

Uuenduslikud vahendid ja jätkusuutlik rahastamine

Uuenduslik rahastamine võib aidata kestliku arengu eesmärke ellu viia juhul, kui muud liiki rahastamisest ei saada piisavalt vahendeid. EL ja liikmesriigid on töötanud välja uuenduslikud lähenemisviisid arenguriikidele suunatud rahavoogude suurendamiseks ja olemasolevate ressursside tõhusamaks kasutamiseks. 2017. aastal tehti selliste uuenduslike rahastamismehhanismide nagu roheliste võlakirjade, võlakohustuste vahetamise ja finantstehingute maksude kaudu rohkem kui 2,4 miljardi euro ulatuses investeringuid³¹. ELi 2018. aasta jätkusuutliku majanduskasvu rahastamise tegevuskavaga³² hakatakse

- toetama kapitalivoogude suunamist jätkusuutlikesse investeringutesse;
- paremini haldama keskkonnaseisundi halvenemisest ja muudest probleemidest tingitud finantsriske ning
- edendama läbipaistvust ja jätkusuutlikumast pikaajalisest perspektiivist lähtumist finantsturgudel ja äriühingutes üle maailma.

Parem koostöö teistega

³¹ https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/report-investing-sustainable-dev-20180423_en.pdf.

³² COM(2018) 097 (final).

EL ja liikmesriigid on tugevdanud ka oma partnerlust kohalike omavalitsustega, kodanikuühiskonna, kodanike, erasektori, eraõiguslike sihtasutuste, akadeemiliste ja teadusasutuste ning mitmepoolsete organisatsioonidega.

Kodanikuühiskond

EL ja liikmesriigid on edendanud kodanikuühiskonna organisatsioonide osalemist arengutegevuses ja julgustanud kõiki ühiskonna osasid aktiivselt osalema. Neid eesmärke on edendatud ELi valdkondliku programmi „Kodanikuühiskonna organisatsioonid ja kohalikud ametiasutused³³“ ning 25 partnerluse raamlepingu kaudu, et toetada kodanikuühiskonna organisatsioone kui oluliste teenuste osutajaid ja määrava tähtsusega osalejaid hea valitsemistava tagamisel.

Kohalikud ametiasutused

Kestliku arengu eesmärkide saavutamine sõltub suurel määral piirkondlike ja kohalike ametiasutuste aktiivsest osalemisest, eelkõige konkreetsete lähenemisviiside kaudu, mille abil nad võtavad kestliku arengu eesmärgid üle oma kohalikesse oludesse. EL ja liikmesriigid on toetanud läbipaistvuse, vastutuse ja detsentraliseerimisega seotud reforme, et võimestada piirkondlikke ja kohalikke ametiasutusi valitsemist ja arengut rohkem mõjutama. Nad on tugevdanud oma koostööd kohalike ja muude riigi tasandist madalamate ametiasutustega, muu hulgas detsentraliseeritud koostöö kaudu.

Mitmepoolsed organisatsioonid

EL ja liikmesriigid on teinud tööd mitmepoolsete organisatsioonide, sealhulgas ÜRO süsteemi tõhususe suurendamiseks. Selliseid organisatsioone on julgustatud viima oma strateegiline kavandamine ja operatiivtegevus kooskõlla kestliku arengu tegevuskavaga 2030, et toetada arenguriikide siseriiklike strateegiaid. 2018. aastal uuendasid EL ja ÜRO oma arengualast partnerlust, et toetada kestliku arengu eesmärkide elluviimist riigi tasandil.

Teiste sidusrühmade ärakuulamine

Käesoleva aruande koostamisel konsulteeriti paljude sidusrühmadega (sealhulgas kodanikuühiskonna organisatsioonide, ametiühingute, ettevõtjate ühenduste, kohalike ametiasutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonidega) ning selles on esindatud paljud nende seisukohad. Tõstatati järgmised teemad, mis vajavad jätkuvat tähelepanu:

- kestliku arengu eesmärkide alase teadlikkuse suurendamine;
- tõhusam konsulteerimine sidusrühmadega poliitika ja projektide kavandamisel;
- vajadus usaldusväärse järelevalve- ja vastutusraamistiku järele;
- vajadus keskenduda rohkem planeedi taluvuspiiridele ja kliimameetmetele;
- suurem tähelepanu demokraatialle, inimõigustele ja heale valitsemistavale;
- suurem tähelepanu selle hindamisele, milline on ELi poliitika mõju arenguriikidele;
- ebavõrdsuse kaotamise, põhimõtte, et kedagi ei jäeta kõrvale, puuetega inimeste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamine;

³³ https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/cso-la-mip-2014-2020_en.pdf.

- jätkuv keskendumine vaesusele, tunnustades samal ajal ka muude eesmärkide, näiteks julgeoleku tähtsust;
- avaliku ja erasektori partnerluste ning ettevõtjaid soodustava keskkonna tugevdamine;
- selle tagamine, et ettevõtjad järgivad standardeid (inimõigustealaseid, keskkonnastandardeid jne), ning
- kohalike omavalitsuste rolli tugevdamine kestliku arengu eesmärkide täitmisel, sealhulgas olukordades, kus tehakse koostööd erasektoriga.

Punkt 4.3. Kõikide ressursside parim võimalik kasutamine

EL ja liikmesriigid rakendavad aktiivselt Addis Abeba tegevuskava eesmärgiga edendada kõikide, nii rahaliste kui ka mitterahaliste rakendamisevahendite ning kõikide partnerluse vormide kaasamist ja parimat kasutamist kestliku arengu eesmärkide täitmiseks.

Riigiseste ressursside kaasamine

ELi lähenemisviisiga „Kogu rohkem, kuluta paremini³⁴“ on toetatud arenguriike seoses i) riigiseste tulude parema kaasamisega, ii) tulemuslikumate ja tõhusamate avaliku sektori kulutustega ning iii) võla haldamisega. Olulise panuse valitsemise, avaliku sektori finantsjuhtimise ja riigiseste ressursside kaasamise edendamisse on andnud ka eelarvetoetuse programmid 88 riigis³⁵. EL toetab arenguriike selliste finantsvaldkonna õigusraamistike loomisel, mis toetavad paremini jätkusuutlikke investeeringuid ja rahastamist.

Ametlikul arenguabil on paljudes arenguriikides jätkuvalt märkimisväärne roll. Alates 2015. aastast on EL ja liikmesriigid üha enam kasutanud ametlikku arenguabi, et tekitada kestliku arengu jaoks täiendavaid rahalisi vahendeid, näiteks toetades tõhusamat tulude kogumist partnerriikide valitsuste jaoks või kaasates erainvesteeringuid töökohtade loomise ja majanduskasvu soodustamiseks.

Hinnangute kohaselt lähevad ebaseaduslikud rahavood arenguriikidele aastas maksma peaaegu 1 triljon eurot. Paljudes arenguriikides on järjest keerukam tulla toime võlahalduskuludega. EL ja liikmesriigid on aktiivselt võidelnud maksudest kõrvalehoidumise ja selliste võlgadega seotud probleemidega nagu koostööd mitte tegevad vähemuses võlausaldajad.

Erainvesteeringute kaasamine

Arvestades erasektori tähtsust majanduskasvu ja töökohtade loomise toetajana, on EL ja liikmesriigid võtnud jõulisi meetmeid erasektori arengu edendamiseks. ELi hiljutised olulised algatused hõlmavad välisinvesteeringute kava, Aafrika–Euroopa kestliku investeerimise ja

³⁴ <https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/swd-collect-more-spend-better.pdf>.

³⁵ <https://myintracomm.ec.europa.eu/dg/devco/eu-development-policy/budget-support-public-finance-domestic-revenue/Documents/budget-support/Budget%20Support%20-%20Trends%20%20Results%202018%20FINAL.pdf>.

töökohtade loomise allianssi ning Aafrika säästva ettevõtluse³⁶ protsessi. ELi liikmesriikide kahepoolsed programmid hõlmavad krediidi, tagatiste ja tehnilise abi andmist partnerriikide mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele. EL ja liikmesriigid on olulise arengumehhanismina üha enam kasutanud segarahastamist, mille puhul avaliku sektori toetuste abil kaasatakse avaliku ja erasektori investeeringud kestlikusse arengusse.

Teadus, tehnoloogia ja innovatsioon

Teadus, tehnoloogia ja innovatsioon on kestliku arengu eesmärkide täitmisel keskse tähtsusega. Näiteks loodi 2016. aastal toiduga ja toitumisealase kindlustatuse ning säästva põllumajanduse alane ELi-Aafrika teadusuuringute ja innovatsiooni partnerlus,³⁷ mille väärtus on 70 miljonit eurot ja mille raames tehakse teadusuuringuid neljas valdkonnas:

- säästev intensiivistamine;
- toitumisega seotud põllumajandus- ja toidusüsteemid;
- põllumajandusturud ja kaubandus ning
- valdkondadeülesed küsimused, näiteks teadustaristu, suutlikkuse suurendamine ja Maa seire.

5. osa. Järelevalve ja aruandlus

ELi ja liikmesriikide aruandlussüsteemid

EL ja liikmesriigid on parandanud arengukoostöölalast aruandlust, et näidata selgemalt oma panust kestliku arengu eesmärkide täitmisel. Samuti on nad teinud tööd selle nimel, et parandada ülemaailmseid süsteeme sellistest panustest aru andmiseks. EL on läbi vaadanud oma tulemusraamistikku, et kestliku arengu eesmärged sõnaselgemalt arvesse võtta, tuginedes raamistikus võimaluse korral kestliku arengu eesmärged käsitlevatele ÜRO näitajatele. Mõned olulised küsimused, millega EL ja liikmesriigid peavad edaspidi tegelema, on järgmised:

- tulemusraamistikute kasutamise laiendamine;
- nende kooskõlla viimine kestliku arengu eesmärkidega ning
- järkjärguline töö ELi ja liikmesriikide ühise tulemusraamistikku suunas.

Andmete kogumise ja kasutamise toetamine arenguriikides

EL ja liikmesriigid on suurendanud arenguriikide statistikaalast suutlikkust andmeid koostada ja analüüsida, et neid poliitika kujundamisel ja otsuste tegemisel arvesse võtta. Selles valdkonnas moodustavad nende kulukohustused peaaegu 50 % kõikide rahastajate toetusest³⁸. Tuleb siiski teha rohkem, muu hulgas suurendada suutlikkust segregeeritud andmete valdkonnas, millega aidatakse tagada, et ükski ühiskonna osa ei jää vaesuse kaotamise ja kestliku arengu suunas tehtavatest edusammudest kõrvale.

6. osa. Järeldused

³⁶ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/sustainable-business-for-africa_en.pdf.

³⁷ https://ec.europa.eu/research/iscp/pdf/policy/eu-africa_research_innovation_cooperation_on_fnssa_en.pdf.

³⁸ OECD kreditoride teavitussüsteem.

Alates 2015. aastast on EL ja liikmesriigid teinud koostööd kõikide kestliku arengu eesmärkide ja rakendamisevahendite vallas, tegutsedes partnerluses kõikide arenguriikidest partnerite ja teiste arenguvaldkonnas osalejatega. Nad õpivad varasematest kogemustest, kohanevad uute olukordadega ja muutuvad oma rahvusvahelises koostöös uuenduslikumaks. Aruanne ja sellele lisatud komisjoni talituste töödokument näitavad, et nad on

- teinud paremat koostööd kestliku arengu eesmärkide toetamiseks, muu hulgas ulatuslikuma ühise kavandamise, ühise rakendamise ja ühiste tulemusraamistike kaudu;
- võtnud arvesse kestliku arengu eesmärkide omavahelisi seoseid, et poliitika ja rakendamine oleksid integreeritumad ja sidusamad;
- asetanud tähelepanu keskmesse sotsiaalse ja inimarengu, hõlmates oma programmidega inimväärse töö ja sotsiaalkaitse;
- lisanud oma vaesuse vähendamise ja kestliku arengu edendamise programmidesse soolise võrdõiguslikkuse;
- hõlmanud oma programmidega kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise, keskkonnakaitse ning loodusvarade säästva majandamise ja kasutamise;
- suunanud programme nii, et nendega jõutaks äärmises vaesuses olevate ja kõige enam kõrvale jäänud inimesteni;
- tegelenud ebavõrdsuse kui tekkiva üldise probleemiga;
- edendanud rahu ja stabiilsust, toetades inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi austamist;
- teinud tööd selle nimel, et liikuda oma ametliku arenguabi alase ühise kohustuse täitmise suunas, sealhulgas vähim arenenud riikide puhul;
- kohandanud oma arengukoostööd vastavalt arenguriigi olukorrale;
- teinud tihedamat koostööd mitmepoolsete organisatsioonide, kodanikuühiskonna ja erasektoriga ning
- minimeerinud oma poliitika kahjulikku ülekanduvat mõju arenguriikidele ning edendanud eri poliitikavaldkondade ja meetmete vahelist sünergiat.

Jõupingutusi tuleb aga intensiivistada. Nälg, vaesus ja ebavõrdsus on paljudes riikides suurenemas. Kasvavast välisvõlast tingitud haavatavus ohustab makromajanduslikku stabiilsust. Kliima ja keskkonna kahjustamine on jätkuvalt tõusuteel ning ammendunud loodusvarad ja kliimamuutuste suurenev mõju ohustavad stabiilsust ja elatusvahendeid. Kuigi ELil on ülemaailmsel tasandil jätkuvalt juhtroll, on ELi ametliku arenguabi alaste ühiste kohustuste täitmine endiselt probleemne.

Käesolevas aruandes juhitakse tähelepanu sellele, et ELil ja liikmesriikidel on vaja jätkata koostööd mitmes olulises valdkonnas.

- Arengukoostöö peab olema suuremas kooskõlas kestliku arengu eesmärkidega, et programmidega panustataks aktiivsemalt ja selgemalt kestliku arengu eesmärkide elluviimisse.
- Aruandlus- ja tulemusüsteemid peaksid selgemalt näitama ELi ja liikmesriikide tegevuse mõju kestliku arengu eesmärkide elluviimise toetamisel, sealhulgas juhul, kui meetmetes käsitletakse mitut eesmärki.

- EL ja liikmesriigid peavad rohkem pingutama, et teha kestliku arengu eesmärkide täitmiseks paremat koostööd, näiteks ühiste programmide ja ühiste tulemusraamistike kaudu.
- Vaja on integreeritumaid lähenemisviise tagamaks, et piiratud ressurssidega täidetakse mitu kestliku arengu eesmärki, näiteks keskkonna ja kliima täiendava süvalaiendamise või töö- ja keskkonnamõõtmekaubanduspoliitikasse integreerimise teel.
- Partnerriikidega tuleks suhelda igakülgset ning oluline lähtepunkt peaks olema kestliku arengu eesmärkidel põhinev dialoog, mis tugineb riikide arengukavadele ja vabatahtlikele riiklikele ülevaadetele, võttes samal ajal arvesse Euroopa naabruspoliitika eripärasid.
- Arenguriike tuleks aktiivsemalt toetada segregeeritud andmete kogumisel, analüüsimisel ja kasutamisel.

EL ja liikmesriigid töötavad selle nimel, et alates 2015. aastast saavutatud edu jätkuks ja et tegeletaks valdkondadega, kus on vaja kiirendatud meetmeid. Lisaks riiklikele jõupingutustele on ülemaailmsete probleemide lahendamise toetamisel jätkuvalt ülitähtsad ülemaailmse ja piirkondliku tasandi meetmed. Suur osa ettevalmistavast tööst juba käib. Arenguriikidega partnerluste kujundamisel lähtuvad EL ja liikmesriigid üha enam kestliku arengu eesmärkide perspektiivist. Euroopa Komisjon on ELi järgmises pikaajalises eelarves aastateks 2021–2027 välja pakkunud uued rahvusvahelise koostöö ja arengu rahastamisvahendid, mis annaksid ELile rohkem vahendeid ja suurema paindlikkuse oma koostöö kohandamiseks vastavalt arenguriigist partneri vajadustele. Tugevdatud on meie olulist partnerlust ÜRO ja teiste mitmepoolsete organisatsioonidega.

Käesolev esimene ühine kokkuvõttev aruanne ei ole mitte üksnes aruandlusdokument, vaid moodustab ka osa laiemast taaskinnitusest, et EL ja liikmesriigid on võtnud kohustuse rakendada kestliku arengu tegevuskava 2030 koostöös arenguriikide ja teiste partneritega. Aruandes kokkuvõtlikult kirjeldatud meetmed kinnitavad, et EL ja liikmesriigid on otsustanud teha üheskoos tööd jõuka, jätkusuutliku ja rahuliku maailma nimel.